

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2025»
XIX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2025»**

**PROCEEDINGS
of the XX International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2025»**

**2025
Астана**

УДК 001(06)
ББК 72я631
F96

**«GYLYM JÁNE BILIM – 2025» студенттер мен жас ғалымдардың
XX Халықаралық ғылыми конференциясы = XX Международная
научная конференция студентов и молодых ученых «GYLYM JÁNE
BILIM – 2025» = The XX International Scientific Conference for
students and young scholars «GYLYM JÁNE BILIM – 2025». – Астана:
– 3813 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.**

ISBN 978-601-08-5373-7

**Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас
ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті
мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.**

**The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young
researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities. В сборник
вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по
актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.**

УДК 001(06)
ББК 72я431
F96

ISBN 978-601-08-5373-7

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2025

1836.	Мухтар А.З.	Тұрақты логистиканың болашағы: жасыл технологиялар мен инновациялар	7802
1837.	Өміржан Д.С.	Международный транспортный коридор «Север-Юг»: перспективы и вызовы	7807
1838.	Пулатов М.М., Пулатова М.Ж.	Способы усиления пропускной и провозной способности железнодорожного участка Ангрэн – Пап	7812
1839.	Смагулова А.Е.	Преимущества и вызовы применения технологии Блокчейн в логистике	7815
1840.	Серикова Д.Б.	Көлік-логистика саласындағы цифрлық экожүйелерді қалыптастыру және дамыту. (Қазақстандық логистикалық кәсіпорындар мысалында)	7820
1841.	Солод А.И.	Повышение безопасности движения на основе применения кольцевых пересечений	7826
1842.	Темирханұлы Т.	Повышение качества транспортного обслуживания пассажиров	7829
1843.	Тохиров О.З., Рустамжонов Б.Э.	Определение количества приемо-отправочных путей железнодорожной грузовой станции «К» в условиях увеличения объемов перевозок	7833
1844.	Шаймардан Д.Т.	Қойма логистикасындағы заманауи ақпараттық технологиялар	7836
1845.	Шүрекен Д.А., Алтаев Н.С.	Цифрлық трансформация жағдайында логистикалық процестерді оңтайландыру	7839

СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦИЯ 13 ОБРАЗОВАНИЕ

ПОДСЕКЦИЯ 13.1 ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В СИСТЕМЕ ОБРАЗОВАНИЯ НА ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКАХ

1846.	Abdushukurova Zh. F., Aripbek S. B.	Is multilingualism making us more emotionally intelligent? A cognitive science perspective	7844
1847.	Akhan A., Berdibay D.	Six levels of thinking: applying bloom's taxonomy in education	7846
1848.	Akim A.	Digital tools in language learning:	7848

		advancing lexical-grammatical skills of secondary school students	
1849.	Ermekova R., Amzina K., Adambay Sh.	Methods of using icts in teaching english language in kazakhstan	7852
1850.	Baltabai S.K.	Top online platforms for improving listening skills in foreign language teaching	7856
1851.	Imangaliyeva M.	Analyzing the impact of open educational resources on academic achievement	7862
1852.	Kaldybay M.	Self - study in learning foreign language	7866
1853.	Konakbayeva A.B.	From conventional to multimodal reading: new approaches in teaching english	7869
1854.	Ryskulbek A. Kh., Kaliyeva A. A.	Modern innovations in teaching foreign languages	7873
1855.	Shander D.	The english language acquisition: Why are you still unable to speak it?	7878
1856.	Tangatar A.	The role of graphic organisers in teaching writing skills	7882
1857.	Yerbulatova Zh. M.	Modern innovations in teaching foreign languages	7886
1858.	Zhangabek A. O.	Digital storytelling in efl: enhancing writing and reading skills	7889
1859.	Абай Е. С.	Ағылшын тілі сабақтарында қолданылатын пікірталас әдісі туралы	7896
1860.	Акимбекова К.Ж.	Феномен фальшивой дружбы в рассказе оскара уайльда «преданный друг»	7898
1861.	Донбаева А. А.	Использование аутентичных текстовых материалов при обучении чтению в целях повышения мотивации к изучению иностранного языка	7903

1862.	Дүйсенғали Б. Ж., Ақылбаева Ж. Қ.	«Shadowing» (көлеңкелі қайталау) әдісінің білім беру құралы ретінде оқушылардың тыңдау және сөйлеу дағдыларын дамытуға әсері	7907
1863.	Жаңабай Д. А.	Оқушылардың сөйлеу дағдыларын дамыту үшін көркем әдебиетті пайдалану	7910
1864.	Кайратова А. К.	Современные технологии в обучении иностранным языкам: инновации и перспективы	7912
1865.	Кульжин Қ. Н.	Повышение мотивации и учебной активности обучающихся через нейросетевые технологии в веб-приложениях	7915
1866.	Ма мырова Ф. Н.	Инновационные технологии в реализации когнитивно-лингвокультурологического подхода к обучению иностранным языкам в вузе	7919
1867.	Нәрібек Б. С.	Мектептегі ағылшын тілін оқыту үдерісіне мобильді құрылғыларды кіріктіру	7924

ПОДСЕКЦИЯ 13.2 КОНСОЛИДАЦИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКИХ РЕСУРСОВ В ГЛОБАЛИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ

1868.	Amirbekov M. M., Makhambetova Zh. T.	The problem of bullying among adolescents in the republic of kazakhstan	7926
1869.	Bektaу N.S.	Review on the effectiveness of digital teaching tools in the school education process	7929
1870.	Kaliyeva A. A., Ryskulbek A. Kh.	Enhancing students' motivation and engagement through inquiry-based learning	7931
1871.	Tazhibay A. M.	Influence of professional guidance for the effective career choice	7937
1872.	Аубакирова С. Т.	Тілдік білім – құндылық бағдар қалыптастырудың маңызды құралы	7942
1873.	Амангелди Д.	Балалардың даму қабілеттіліктеріне деген кеңістікті қалыптастырудағы	7947

		шахмат ойынының маңызы	
1874.	Әшір А. С.	Аз қамтылған отбасындағы балаларды мектеп ортасына әлеуметтендіру	7950
1875.	Әшір А. Т.	Ерекше білім беру қажеттіліктері бар бастауыш сынып оқушыларын психологиялық қолдау	7953
1876.	Байтуған Г.	Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу тілін дамытуда цифрлық технологияларды пайдалану	7956
1877.	Гайсин А. И.	Сущность понятия «эмоциональное неблагополучие студентов»	7959
1878.	Горбунова К. В.	О психологической природе ценностных представлений как регуляторов поведения личности	7962
1879.	Дарбаева Г. Қ.	Цифрлық дәуірде педагог-психологтардағы кәсіби Стресс мәселелері	7966
1880.	Даулетқызы А.	Режиссерлік ойын арқылы баланың байланыстырып сөйлеуін дамыту	7969
1881.	Джаппарова Л.А.	Университет жағдайында шетел студенттерін әлеуметтік-педагогикалық қолдауды ұйымдастыру	7973
1882.	Дихан А. Б.	Жаңа форматтағы педагогиканың даму үрдісі мен мәселелері	7976
1883.	Ерқасым Н. Т.	Аз қамтылған отбасы балаларын әлеуметтік бейімдеудің педагогикалық шарттары	7980
1884.	Ермекова С. А.	Метанавык целеполагания: возможности развития через систему профессиональной ориентации	7984
1885.	Жапекова М. Н.	Жасөспірім оқушылардың әлеуметтік ортадағы қарым-қатынасына эмоционалды интеллекттің ықпалы	7988
1886.	Жумабай Ә. К.	Жеткіншектердің бос уақытын ұйымдастыру мәселелері	7993
1887.	Жумабекова Ф.	Синдром самозванца среди зуммеров: влияние цифровых технологий и социально-культурных факторов	7998
1888.	Задаев О. Т.	Болашақ әлеуметтік педагогтердің басқарушылық құзыреттілігін қалыптастыру: теориялық және	8001

		практикалық аспектілер	
1889.	Исмаил Н.	Балалар үйіндегі жеткіншектерді еңбекке баулуды әлеуметтік-педагогикалық қолдаудың жүйесі	8003
1890.	Кабдуалиева А. Ж.	Корпоративная культура как инструмент повышения эффективности деятельности образовательной организации	8006
1891.	Кошенова М. М.	Ата-ана мен бала арасындағы қарым-қатынастың заманауи көрінісі	8011
1892.	Кудайбергенова А. Т.	Жасөспірімдердің оқу мотивациясын қалыптастыру мүмкіндіктері	8015
1893.	Кулдашева Н.У.	Студенттердің психологиялық денсаулығын зерттеу ерекшеліктері	8017
1894.	Кулдашева Н.У. Ырымбаева Н. А.	Болашақ педагогтардың цифрлық мәдениетін дамыту жолдары	8020
1895.	Кульмагамбетова Г. С.	Процесс ознакомления с предметным миром как инструмент развития словарного запаса у детей младшего дошкольного возраста	8023
1896.	Куршева А. В.	К проблеме влияния родительского стиля воспитания на развитие самооценки у детей	8028
1897.	Кусаинова Т. К.	Библиотерапия арқылы жеткіншектердің құндылық қатынастарын қалыптастырудың психологиялық-педагогикалық негіздері	8032
1898.	Қабдулуахит М. Б.	Мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеу дағдарымын бағалау	8035
1899.	Лукашкина А. Т.	О некоторых психологических проблемах детской одаренности	8039
1900.	Моминова Г. М.	Творческий потенциал школьников как фактор успешной академической социализации	8043
1901.	Мұратқызы А., Байтана Ә. Е.	Театр педагогикасы тарихының оқушылардың бос уақытын ұйымдастыруда қолданылуы	8046
1902.	Мұратова Д. Т.	Арт-терапия әдістерімен жасөспірімдердің өзіндік қарым-	8051

		қатынасын оңтайландыру	
1903.	Нуриева Д. Р.	Цифровая трансформация педагогики: роль информационных технологий в повышении квалификации преподавателей	8055
1904.	Сабыржан А. Б.	Эмиль реджио педагогикасы негізінде балалардың байланыстырып сөйлеуін қалыптастырудың мүмкіндіктері (ересек топ)	8059
1905.	Сарқыт Е. М.	Ж.Аймауытовтың қазақ тілін оқыту әдістемесі: жаңартылған білім беру мазмұны және әлемдік әдістемелік ұстанымдармен сабақтастық	8062
1906.	Соколова К. И.	Исследование трудностей обучения студентов с СДВГ	8065
1907.	Спандияр П. Ж.	Инновациялық мектептер жағдайында жеткіншектердің мамандық таңдау мотивациясын қалыптастыру	8069
1908.	Сұлтанова А. Н.	Жобалық оқыту әдісі оқушылардың мотивациясын арттыру құралы ретінде	8072
1909.	Тайгарина А. Э.	Психикалық дамуы тежелуі бар бастауыш сынып оқушыларының инклюзивті ортаға бейімделу ерекшеліктері	8076
1910.	Тұрлыбаева Ж. С.	Шетелдік оқушыларды қазақстанның білім беру жағдайына бейімдеудің ерекшеліктері	8079
1911.	Туранова А. А.	Бейімдік дене шынықтыру арқылы аутизм синдромы бар балаларды әлеуметтік ортаға бейімдеу	8082
1912.	Хайруллина Д. Е.	Мектептегі кәсіби бағдар беру жұмысы негізінде жасөспірімдердің саналы кәсіп таңдауын жетілдіру	8085
1913.	Чикова И. В.	О некоторых аспектах развития субъектности студента вуза: реалии и перспективы	8094
1914.	Шарапатова Р. Ж.	Бесінші сынып оқушыларын негізгі мектепке бейімдеу	8097

**ПОДСЕКЦИЯ 13.3 АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ, ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ
РАЗВИТИЯ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА**

1915.	Аблаева Н. М., Волчихин А.А.	Проблемы физического развития в современном мире у подростков.	8101
1916.	Актаева А.Г., Мысан В.В.	Использование современных технологий (виртуальная реальность (vr) и цифровые тренажеры) в обучении и подготовке спортсменов и учащихся в возрасте 16-21 года.	8104
1917.	Алдабергенова Ж.Б.	Күш төзімділікті дамыту маңызы.	8106
1918.	Амантаева А.Б.	Биологические ритмы стрелков: влияние режима дня на точность.	8107
1919.	Асылханова Л.Д.	Құзыреттілік тәсілін қолдану арқылы 8 сынып оқушыларының ағылшын тіліндегі биология бойынша білім сапасын арттыру.	8112
1920.	Әшірбай Б.Қ.	Қазақстан республикасындағы есірткілікті үгіттеу: журналистикалық зерттеу.	8115
1921.	Әшірбай Б.Қ.	Қазақстандағы есірткіге тәуелділіктің қазіргі бейнесі және жастардың пікірі.	8118
1922.	Бусурман Д. Қ.	Оптимизация тренировочного процесса в беге на средние и длинные дистанции для школьников.	8124
1923.	Бейсекеева А.	Особенности подготовки дзюдоистов к соревнованиям различного уровня.....	8127
1924.	Бактыбай Н.К.	Жас боксшылардың дене қасиеттерін жетілдіру әдістері.	8128
1925.	Бақытжан Н.	Қазақтың ұлттық ойындары арқылы ойлау қабілеттері дамыту.	8133
1926.	Бойцова З.	Влияние психологической подготовки на результаты спортсменов в стендовой стрельбе.	8136
1927.	Болатов Б.Б.	Бокспен айналысатын 10-12жастағы балалардың физикалық қасиеттерін дамыту әдістемесі.	8138
1928.	Гончарук А.А.	Современные тенденции предмета физическая культура в общеобразовательной школе.	8140
1929.	Гуралевич Н.	Роль капитана в организации командной игры в волейболе.	8142
1930.	Даулет Д. Қ.	Психологическая подготовка дзюдоистов на соревнованиях.	8144
1931.	Дәуренбек А.	Дене шынықтырудың адамның ақыл-ой қызметіне әсері.	8146

1932.	Достов И. Б.	Бес асық қазақ халқының ойыны және оның қазіргі қоғамдағы маңызы туралы.	8150
1933.	Дауменов А.Б., Хамзин С.О.	История развития бокса как спортивной дисциплины.	8153
1934.	Елшибек Б.Ч., Ем Н.С.	Влияние занятий физической культурой на развитие когнитивных функций у детей младшего школьного возраста (7-10 лет).	8155
1935.	Ержанқызы А.	Волейбол арқылы 11-12 жас аралығындағы жасөспірімдердің физикалық қасиеттері мен дене дамуын арттыру.	8158
1936.	Есіркеп Қ. Ж.	Бастауыш сыныпта ойыны арқылы балалардың логикалық ойлауын дамыту.	8160
1937.	Еспембетова Г.	Дене шынықтыру құралдарын қолданудың педагогикалық технологиялары көмегімен жас еркін күрескерлердің дене қасиеттерін дамыту.	8164
1938.	Жемпеисова Ә.	Дене тәрбиесі барысында үйрету және дамыту негіздері.	8165
1939.	Жолдубаев А.А., Кожегалденов А.Г.	Роль бокса в физическом развитии подростков: влияние на здоровье, мотивацию и социальную адаптацию.	8169
1940.	Жулсаитова Г.Е.	Жаһандану жағдайында қазақтың ұлттық сәндік қолданбалы өнерінің рөлі.	8171
1941.	Закутняя С. Н.	Этические аспекты организации и проведения сурдлимпийских игр: взгляд тренеров и спортсменов.	8174
1942.	Иванова Д.	Влияние волейбола на физическое и психологическое развитие подростков.	8180
1943.	Изтаев Н.А.	Кибер алаяқтыққа қарсы тұрудағы құқықтық зерттеу: заманауи тенденциялар және әлемдік тәжірибелер.	8183
1944.	Иргетаева Т.М.	Жасөспірімдер волейболы: болашақ чемпиондарды тәрбиелеуді жетілдіру.	8187
1945.	Ильясов Ә. Е.	Жоо - дағы дене шынықтырудағы денсаулық сақтау технологиясы.	8190
1946.	Косенкова М.И.	Изменения в организме юношей и девушек в возрасте 18-23 года под влиянием силовых тренировок с отягощением.	8192
1947.	Какен А.Д.	14-15 жас аралығындағы баскетболшылардың жылдамдық-	8195

		күш қабілеттерін дамыту әдістемесі.	
1948.	Какимжан Н.	Дене тәрбиесінің жаңа технология арқылы баланы оқыта отырып, өз бетінше шешім қабылдауға дағдыландыру.	8197
1949.	Күнтуған Ж.М.	Қазақстандағы ауа ластануы мен басқа да экологиялық аспектілеріне қатысты жаңа мемлекеттік құжаттарын талдау.	8201
1950.	Құрманова Ж. Қ.	Гендерные особенности судейства в волейболе: сравнительный анализ эффективности мужчин и женщин в роли арбитров.	8204
1951.	Касымова М.А.	Влияние карате на показатели выносливости у спортсменов 15–17 лет.	8208
1952.	Косенкова М.И.	Изменения в организме юношей и девушек в возрасте 18-23 года под влиянием силовых тренировок с отягощением.	8211
1953.	Лазарь Д. Д., Сериков Т.Р.	Формирование командной работы, через спортивные игры.	8214
1954.	Мамырхан Н.	Баскетбол секциясында шұғылданатын 12-13 жас жасөспірімдердің дене дайындығы мен функционалдық жағдайын дамыту әдістемесі.	8216
1955.	Мухтарова А.	Дене шынықтыру физиологиялық және биохимиялық негіздері.	8218
1956.	Mukhanova К.В.	The impact of sports on society.	8222
1957.	Нүсіпақын А.	Болашақ дене шынықтыру мұғалімінің әдістемелік белсенділігін арттыру жолдары.	8224
1958.	Нугманова Г. М.	Ұлттық ойындардың оқушыларға үйрете отырып, бала бойындағы негізгі қасиеттерінің дамыту ерекшелігі.	8227
1959.	Оразғалиев А., Маратов Ч.	Футбол и образование: совмещение спорта и учёбы.	8232
1960.	Нурмагамбетова К. К.	Спортивная акробатика и олимпийское движение: барьеры и перспективы включения.	8234
1961.	Петренко Д.	Особенности тренировочного процесса спортсменов по академической гребле.	8236
1962.	Подсухина Е.Е.	Особенности психологической подготовки связующего игрока в профессиональном волейболе.	8238
1963.	Рахимова Ж.	Реабилитация травм в волейболе.	8243
1964.	Ракишев Ж.С.	Көшбасшылық – жастардың жеке тұлғалық дамуының негізі.	8245

1965.	Рахимова Ж.	Профилактика и реабилитация в волейболе.	8247
1966.	Серікбай А.	Дене шынықтыру жаттығуларының оқушылардың ағзасына тигізетін әсері.	8250
1967.	Серікова З.Қ.	Джиу-джитсуда (файтинг) техникалық-тактикалық іс-қимылдардың оқу процесін құру ерекшеліктері.	8254
1968.	Серикбаев Б.Т.	Дене шынықтыру мен спортты дамытудың өзекті мәселелері, үрдістері мен перспективалары.	8257
1969.	Сирлибаев М.К.	Білім берудегі гендерлік көзқарас мәселелері бойынша дене шынықтыру мұғалімдерінің құзыреттілігін дамыту.	8259
1970.	Сұлтанов Б.Е.	Влияние сотрудничества с тренером на карьеру и достижение спортсмена.	8264
1971.	Сұңғатолла М.	Профилактика травм у юных баскетболистов: анализ наиболее частных повреждений и методы их предотвращения.	8266
1972.	Темірғали Т.А., Басшибаев А.А.	Травмы в греко-римской борьбе: причины и профилактика.	8269
1973.	Тасқын А.	Студент жастардың дене тәрбиесімен үнемі айналысулары салауатты өмір салтын қалыптастыру негізі.	8271
1974.	Темиргалиева С.Е.	Современные вызовы и перспективы развития системы образования и воспитания в республике казахстан.	8275
1975.	Тлемисова К.К.	Психология победителя: что отличает чемпионов в волейболе.	8278
1976.	Toleukhanova А.А.	Factors contributing to the termination of athletic careers among sports major students.	8282
1977.	Төрегелді А.	Дайындықтың бастапқы кезеңінде 9-10 жас каратэшілерге спорттық қозғалыстарды үйретудің техникасы мен әдістемесі.	8284
1978.	Тюлюбаев Д.	Психологическая подготовка спортсменов в тхэквондо: методы повышения устойчивости к стрессу на соревнованиях.	8286
1979.	Тюлюбаев Д., Кагенов А.	Физическое развитие детей 4–5 классов с использованием цифровых технологий в подвижных играх.	8288
1980.	Тюлюбаев Д.Б., Кагенов А.Р.	Психологическая подготовка спортсменов в тхэквондо: методы	8289

		повышения устойчивости к стрессу на соревнованиях.	
1981.	Тлеуберген А.Ж., Айтореева М.А.	Дене шынықтыру мен спорттың тұлға дамуына ықпалы.	8292
1982.	Умирова Д. Р.	Развитие двигательных навыков у детей младшего дошкольного возраста с помощью физкультурных праздников.	8294
1983.	Ушенина Е.С.	Оздоровительные физические упражнения при внутренних факторах риска у учащихся 9 классов.	8296
1984.	Ушенина Е.С.	Методы оценки психологического состояния спортсменов по пауэрлифтингу и их эффективность.	8302
1985.	Фарит Ж.	Әйелдердің еркін күресіндегі психологиялық қолдау мен қамтамасыз ету ерекшеліктері туралы.	8306
1986.	Хватюк Д.	Травмы в пауэрлифтинге: причина и профилактика№	8308
1987.	Шилибаев Н.А.	Орта мектеп жасындағы оқушылардың техникалық дайындағының әдістемелік ерекшеліктері.	8311
1988.	Шилибаев Н.А.	Спорттық ұйымдардағы қаржылық менеджмент.	8313

improved their ability to integrate mixed media (57.1% to 92.8%) and sound effects (64.3% to 85.71%) into their projects, showcasing their enhanced multimodal composition skills.

Furthermore, students exhibited near-complete mastery in structured presentations (85.7% to 100%), collaboration in group projects (92.9% to 100%), and conflict resolution in storytelling (92.9% to 100%). These findings confirm that the experimental lessons effectively enhanced students' writing and reading skills while simultaneously developing their ability to integrate technology and multimedia into storytelling.

Conclusion

The development and implementation of a task bank for digital storytelling has demonstrated its effectiveness in teaching English. The results obtained confirm the expediency of further study and improvement of this methodology, as well as its adaptation to various levels of students' training. Future research may focus on analyzing the impact of digital storytelling on other aspects of learning a foreign language, such as speaking and listening, as well as developing specialized assignments for various categories of students. For further development of the digital storytelling task bank, it is proposed:

- Expand the number of digital platforms integrated into the learning process.
- Develop additional interactive exercises to deepen students' language skills.
- To conduct a long-term study of the impact of digital storytelling on the development of students' language competencies.

Literature:

1. Hafner, C. A., & Miller, L. Fostering learner autonomy in English for science: A collaborative digital video project in a technological learning environment. *Language Learning & Technology*, 15(3). 2011. P. 68-86.
2. Robin, B. R. Digital storytelling: A powerful technology tool for the 21st century classroom. *Theory Into Practice*, 47(3). 2008. P. 220-228.
3. Sadik, A. Digital storytelling: A meaningful technology-integrated approach for engaged student learning. *Educational Technology Research and Development*, 56(4). 2008. P. 487-506.
4. Mayer, R. E. *Multimedia learning* (2nd ed.). Cambridge University Press. 2014.
5. Yoon, T. Are you digitized? Ways to provide motivation for ELLs using digital storytelling. *International Journal of Research Studies in Educational Technology*, 2(1). 2013. P. 1-10.
6. Yang, Y. T. C., & Wu, W. C. I. Digital storytelling for enhancing student academic achievement, critical thinking, and learning motivation: A year-long experimental study. *Computers & Education*, 59(2). 2012. P. 339-352.
7. Sylvester, R., & Greenidge, W. L. Digital storytelling: Extending the potential for struggling writers. *Reading Teacher*, 63(4). 2009. P. 284-295.
8. Razmi, M., Pourali, S., & Nozad, S. Digital storytelling in EFL classroom (oral presentation of the story): A pathway to improve oral production. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 98. 2014. P. 1541-1544.
9. Chung, S. K. Digital storytelling in integrated arts education. *The International Journal of Arts Education*, 12(2). 2014. P. 23-45.
10. Lankshear, C., & Knobel, M. *New literacies: Everyday practices and social learning* (3rd ed.). McGraw-Hill Educati

УДК 372.881. 111. 1

**АҒЫЛШЫН ТІЛІ САБАҚТАРЫҢДА ҚОЛДАНЫЛАТЫН ПІКІРТАЛАС ӘДІСІ
ТУРАЛЫ**

Абай Еркегүл Саятқызы

abaierke04@mail.ru

Л. Н. Гумилев атындағы ЕҰУ Шет тілі: екі шет тілі мамандығының 4 курс студенті, Астана,
Қазақстан

Ғылыми жетекші – А. Есенгельдиевна

Шет тіліндерін оқыту ХХІ ғасыр білім жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылатыны сөзсіз. Қазіргі таңда жүргізіліп жатқан жаһандану үдерсі де ағылшын тілінің қолданысының маңыздылығын одан сайын арттыра түсті. Сол себепті Қазақстанның білім беру мекемелерінде, әсіресе, орта білім беру ұйымдарында ағылшын тілін меңгеруге баса назар аударады. Яғни, ағылшын тілінде өз ойын жеткізе алатын, еркін сөйлеу алатын оқушыларды дайындау – заманауи орта мектептердің алдына қойылған басты міндет. Ал бұл өз кезегінде шет тілін оқытуда қолданылатын әдіс-тәсілдер, оқушының қызығушылығы мен сабаққа қатысу белсенділігі, сондай-ақ мұғалімнің кәсіби шеберлігімен тығыз байланысты. Дискуссия әдісі – ағылшын тілін оқыту барысында оқушылардың коммуникациялық құзіреттіліктерін арттырып, тілдік деңгейлерінің жоғарылауына тиімді әсер ететін оқыту әдісі. Жалпы алғанда, дискуссия сөзі латын тілінен аударғанда зерттеу дегенді білдіреді. Нақтырақ айтқанда, бұл әдіс сабақ барысында тақырыпқа байланысты қойылған сұрақ немесе мәселені жан-жақты талқылап, орта салып, ортақ бір шешімге келу. Пікірталас әдісі бұл – қойылған мәселеге байланысты оқушылардың әртүрлі көзқарастармен, ой-пікірлерімен алмасып, өздерінің сөйлеу қабілеттерін қолдану, ортақ бір тоқтамға келу. Тіл саласы ғалымдары өз жұмыстарында «дискуссия», яғни пікірталас ұғымына түрлі анықтама берген. Мысалы, орыс ғалымдары М. Кларин және С. Мельникова пікірталасты оқыту процесін ұйымдастырудың бір формасы ретінде көрсетсе, В. Окон «пікірталас – бұл жаңа білімді меңгеру мен арнайы тілдік құзыреттіліктер, дағдылар мен қабілеттердің дамуы» деп тұжырымдаған [1]. Қазақстандық педагогика саласының белгілі өкілі, филология ғылымдарының докторы, профессор Құнанбаева С. С. өзінің «Заманауи шет тілі білімінің теориясы мен практикасы» (Теория и практика современного иноязычного образования) атты еңбегінде пікірталас әдісінің қазіргі білім беру жүйесінде қолданылатын интерактивті оқыту тәсілдерінің бірі ретінде кеңінен қолданысқа ие әрі шет тілінде сөйлеуге зор ықпалын тигізетін әдіс деп атап өткен [2].

Ағылшын тілі сабақтарында бұл әдісті қолдану оқушылардың шет тілін меңгеру процесін одан әрі жылдамдата түседі. Себебі пікірталас әдісін оқыту процесіне кіріктіру арқылы бірнеше оң нәтижелерге қол жеткізуге болады. Біріншіден, сабақ тақырыбына сай мәселені талқылау барысында оқушылардың сыни тұрғысынан ойлау қабілеттері жетіле түседі. Себебі пікірсайыс қатысушылары ұсынылған мәселе не сұрақ бойынша барлық мүмкін жауаптар мен шешімдерді қарастырып оларға талдау жасап, өз ұстанымдарын жан-жақты зерттеп, дәйекті дәлелдермен дәлелдей алу керек. Бұл өз кезегінде оқушылардың тек бір ғана көзқарасқа сүйнебей, өзге де ой-пікірлерді қарастыруларына жағдай жасайды [3]. Екіншіден, пікірталас әдісі, негізінде, 3-5 адамнан құрылған шағын топтарда жүргізіледі. Ал топтық жұмысты сабақ барысында жиі қолдану және берілген мәселе бойынша ортақ шешімге келу арқылы оқушылардың бір-бірімен араласу, тиімді қарым-қатынас құруларына ықпал етеді. Яғни, оқушылар тек білім жағынан ғана емес, сонымен қатар жеке тұлғалық қабілеттерді де дамытуға мүмкіндік алады. Пікірталас әдісінің келесі артықшылығы – оқушылардың өз білімдерін талқылау барысында қолданып, одан әрі жетілдіре түсуі. Нақтырақ айтсақ, қандай да бір мәселені талқылау кезінде қатысушылар өздерінің тек ағылшын тілі ғана емес, басқа да пәндерден игерген білімдерін ағылшын тілінде жеткізіп, нақтырақ тұжырым жасауға мүмкіндіктері бар. Яғни, пікірсайыс барысында оқушылар өз білімдерін қолданып, жаңа мәліметтермен толықтыра алады. Ал сөзге тиек етіп отырған бұл оқыту әдісінің ең басты артықшылығы – оның білім алушылардың ағылшын тілінде сөйлеу дағдыларының артуына үлкен ықпалын тигізуі. Себебі кез келген тақырыпты жан-жақты талқылау кезінде оқушылар өз ойларын, тапқан ақпараттарын міндетті түрде ағылшын

тілінде жеткізіп, ағылшын тілінде сөйлеу керек. Ал ағылшын тілінде сөйлеуге сабақ барысында үнемі практика жасап отыру оқушылардың тілдік құзыреттіліктерін, әсіресе, сөйлемдерді грамматика тұрғысынан дұрыс құрастырып, тақырыпқа қатысты сөздерді орынды қолдануға жағдай жасайды. Сонымен қатар, жиі-жиі ағылшын тілінде сынып арасында сөйлеу арқылы оқушылардың өздеріне деген сенімдері де арта түсетіні анық [4]. Дегенмен, жоғарыда атап өтілген нәтижелерге қол жеткізу үшін ағылшын сабақтарында қолданылатын пікірсайысты ұйымдастыру кезінде мына принциптерді негізге алу керек:

- Жан-жақтылық принципі. Бұл пікірсайыс қатысушыларының белгілі бір мәселе аясында барлық мүмкін болатын көзқарастарды талқылап, өзге қатысушылардың пікірлерімен санасуды білдіреді. Сонымен бірге оқушылардың бір-бірімен дұрыс жұмыс жасап, пікірталас үдерісінің тиімді жүргізілуіне негіз болады.
- Келісімге келу принципі. Бұл принципке сүйене отырып, әрбір пікірсайыс қатысушысының өз ойын анық әрі ашық білдре алуына, идеяларды ұсына алуын айқындай түседі. Яғни, өзге де қатысушылардың көзқарастарын есепке алып, дұрыс не бұрыстығын талқылап, бір шешімге келу пікірталастың маңызды ережелерінің бірі.
- Өзіндік және өзге қатысушыларды сынау. Бұл дегеніміз – пікірталас процесі барысында оқушылар өздері айтқан пікірлер мен идеяларды және басқа қатысушылардың ой-пікірлерін салыстырмалы түрде талдап, өзіндік баға беру. Сонымен қатар қате пікір айтылған жағдайда пікір айтушының тұжырымын сыпайы әрі ресми түрде жоққа шығарып, өзінің позициясын дәйекті мысал не болмаса дәлелдермен нақтылай түсу қажет [5].
- Дифференциалды тәсілді қолдану принципі. Яғни, оқушылардың жеке ерекшеліктері мен қызығушылықтарын есепке ала отырып, пікірталас әдісі негізінде тапсырмалар ұйымдастыру маңызды болып табылады. Бұл оқушылардың талқылау барысында өз потенциалдарын толықтай ашып, сабаққа белсене қатысуларына зор ықпалын тигізеді.

Бұл атап өтілген негізгі пікірталас принциптері оқыту үдерісінде қолданылатын пікірсайыс әдісінің басты қағидаттары болып табылады. Мұндағы негізгі міндет – өзге қатысушылардың өзінің тұжырымдамасы мен пікіріне толықтай сендіре алу, олардың ойларын саналы түрде өзгерті болып табылады. Дегенмен, бұл өз кезегінде оқушылардан әртүрлі пікіртаалс формаларын жүзеге асыруға мүмкіндік беертін белгілі бір тілдік және жеке индивидтік қасиеттердің болуын талап етеді. Бұл дағдыларды екі топқа бөліп қарастыруға болады [6]. Біріншісі – сөйлеу және ойлау әрекеттері негізінде мәселені түсіну, талдау және тұжырымдаумен байланысты пікірталас дағдылары. Ол үшін оқушылар талқылау процесіне қатысу арқылы логикалық және тілдік іс-әрекеттерді автоматты түрде жүзеге асыруға қабілетті бола бастайды. Демек, бұл дағдыны толықтай меңгеру үшін түсіну, талдау және тұжырымдауға негізделген пікірталас жаттығуларын сабақ барысында қолдану талап етіледі.

Оқушылардың берілген сұрақ не мәселені логикалық тұрғыдан түсініп, талдау жасауға және өзіндік тұжырым жасауға мүмкіндік беретін жаттығулардың қатарына пирамидалық дискуссия (пікірталас), симпозиум-конференция, дөңгелек үстел секілді пікірталас формаларын жатқызуға болады. Атап өтілген бұл жаттығуларды орындау барысында оқушылар мәселені жан-жақты зерттеп, мазмұнын түсініп, талдау жүргізе бастайды. Бұл олардың сыни ойлау және өзіндік талдау жұмыстарын жүзеге асыруға бейім болуға үйретеді. Ал екінші маңызды пікірсайыс дағдылары – ұсынылған сұраққа қатысты аргумент және қарсы аргумент дайындау, дәлелдеу және жоққа шығару қабілеті. Яғни, өз көзқарасының дұрыстығына өзгелерді сендіре білу, қортынды жасау кезінде салмақты аргументтер мен контраргументтер келтіре алу да оқушылардың пікірталаста оң нәтижеге жетуге көмектеседі.

Жоғарыда атап өтілген тұжырымдамаларды негізге ала отырып, пікірталас әдісінің ағылшын тілі сабақтарында көптеген жақсы нәтиже шығаруға көмектесетін тиімді интерактивті әдістердің бірі екені анық. Бұл әдіс негізінде қолданылған жаттығулар оқушылардың шет тілінде сөйлеу қабілеттерін дамытып қана қоймай, өзге де маңызды аспектілердің (грамматика, лексика, сөздердің дұрыс дыбысталуы) меңгерулеріне жағдай жасайды.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Мустафакулова Ф. И. Дискуссия как метод формирования коммуникативных навыков на уроках английского языка в старшей школе // Экономика и социум. №1(128)-1, 2025. С.497-498.
2. Кунанбаева С. С. Теория и практика современного иноязычного образования // Алматы, 2010. С. 57.
3. Lalu Bohari. Improving speaking skills through small group discussion at eleventh grade students of SMA plus Munirul Arifin NW Praya // Journal of languages and language teaching. №1(7), 2019. P. 69-70.
4. Meyer, Lindsay, Monson Michaela, Maffeo, Maddison, Skaarland, Anna. Increasing comfort and inviting behavior change: Effectiveness of classroom discussion teaching technique // Multicultural education. №1-2(29), 2022. P.30.
5. Коростелева С. Г. Дискуссия как активный метод обучения в профессиональной подготовке будущего учителя // Вестник КГУ. №2, 2019. С. 119.
6. Богатырко О. А. Учебная дискуссия как эффективный метод обучения иностранному языку // International journal of Humanities and Natural Sciences. №5-2(29), 2024. P. 119.

УДК 821.111

ФЕНОМЕН ФАЛЬШИВОЙ ДРУЖБЫ В РАССКАЗЕ ОСКАРА УАЙЛЬДА «ПРЕДАННЫЙ ДРУГ»

Акимбекова К.Ж.

магистрант второго курса образовательной программы «Переводческое дело»
кафедры иностранных языков и переводческого дела Кокшетауского университета
имени А. Мырзахметова, г. Кокшетау, Казахстан

kuka85_31@mail.ru

Научный руководитель: Жумагулова Н.С., к.п.н., доцент кафедры иностранных языков и
переводческого дела Кокшетауского университета имени А. Мырзахметова
г. Кокшетау, Казахстан

n_schum@inbox.ru

Аннотация. Настоящая статья посвящена комплексному анализу рассказа Оскара Уайльда «Преданный друг» с акцентом на его сатирическую природу, социальную направленность и морально-этическую проблематику. Рассматриваются основные темы произведения, такие как лицемерие, эгоизм, социальное неравенство, эксплуатация, манипуляция сознанием и иллюзорность дружеских отношений. Особое внимание уделяется художественным средствам и приёмам, использованным автором для создания иронического эффекта и обнажения социальной несправедливости. Важной частью исследования является сопоставительный анализ различных русскоязычных переводов рассказа, выявление их стилистических, семантических и прагматических различий, а также оценка того, как переводческие стратегии влияют на интерпретацию текста и восприятие характеров. Работа находится на стыке литературоведения, лингвистики и переводоведения, предлагая междисциплинарный взгляд на творчество Уайльда.

Ключевые слова: Оскар Уайльд, «Преданный друг», дружба, эгоизм, лицемерие, социальное неравенство, манипуляция, сатира, ирония, мораль, этика, художественные приёмы, перевод, интерпретация, стилистика, прагматика, переводоведение, литературоведение, лингвистический анализ.

Введение

Оскар Уайльд (1854–1900) по праву считается одним из выдающихся представителей английской литературы конца XIX века. Его творчество отличает ярко выраженная сатирическая направленность, глубокий философский подтекст и изысканный стиль,